

Bruxelles, 13. lipnja 2022.
(OR. fr, en)

9736/22

ECOFIN 537
UEM 140
SOC 327
EMPL 213
COMPET 428
ENV 526
EDUC 203
RECH 321
ENER 240
JAI 792
GENDER 77
ANTIDISCRIM 57
JEUN 87
SAN 331

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. dok. Kom.:	9400/22 - COM(2022) 602 final
Predmet:	Preporuka za PREPORUKU VIJEĆA o Nacionalnom programu reformi Belgije za 2022. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Belgije za 2022.

Za delegacije se u prilogu nalazi navedeni nacrt preporuke Vijeća, koji su na temelju prijedloga Komisije COM(2022) 602 final revidirali i o njemu se usuglasili različiti odbori Vijeća.

PREPORUKA VIJEĆA

od ...

o Nacionalnom programu reformi Belgije za 2022. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Belgije za 2022.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika¹, a posebno njezin članak 5. stavak 2.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

budući da:

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

- (1) Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća² kojom je uspostavljen Mehanizam za oporavak i otpornost stupila je na snagu 19. veljače 2021. Mehanizmom za oporavak i otpornost pruža se financijska potpora provedbi reformi i ulaganja i generira fiskalni impuls koji će se financirati sredstvima Unije. Njime se doprinosi gospodarskom oporavku i provedbi održivih reformi i ulaganja kojima se potiče rast, posebno u cilju promicanja zelene i digitalne tranzicije, uz jačanje otpornosti i potencijalnog rasta gospodarstava država članica. Njime se pomaže i jačanju održivih javnih financija te poticanju rasta i otvaranja radnih mjesta u srednjoročnom i dugoročnom razdoblju. Maksimalni financijski doprinos po državi članici u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost bit će ažuriran u lipnju 2022., u skladu s člankom 11. stavkom 2. Uredbe (EU) 2021/241.

² Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

- (2) Komisija je 24. studenoga 2021. donijela Godišnji pregled održivog rasta, čime je označen početak europskog semestra 2022. za koordinaciju ekonomskih politika. Uzela je u obzir Socijalnu obvezu iz Porta potpisanu 7. svibnja 2021. radi daljnje provedbe europskog stupa socijalnih prava, koji su Europski parlament, Vijeće i Komisija proglasili 17. studenoga 2017. Europsko vijeće potvrdilo je 25. ožujka 2022. prioritete Godišnjeg pregleda održivog rasta 2022. Komisija je 24. studenoga 2021. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća³ donijela i Izvješće o mehanizmu upozoravanja, u kojemu Belgija nije utvrđena kao jedna od država članica za koje je potrebno provesti detaljno preispitivanje. Komisija je istog dana donijela i Preporuku za preporuku Vijeća o ekonomskoj politici europodručja i Prijedlog zajedničkog izvješća o zapošljavanju za 2022., u kojem se analizira provedba smjernica za zapošljavanje i načelâ europskog stupa socijalnih prava. Vijeće je 5. travnja 2022. donijelo Preporuku o ekonomskoj politici europodručja⁴ („Preporuka o europodručju za 2022.”), a 14. ožujka 2022. Zajedničko izvješće o zapošljavanju.

³ Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.).

⁴ Preporuka Vijeća od 5. travnja 2022. o ekonomskoj politici europodručja (SL C 153, 7.4.2022., str. 1.).

- (3) Ruska invazija na Ukrajinu, koja je uslijedila nakon globalne pandemije, znatno je izmijenila geopolitički i gospodarski kontekst. Posljedice invazije na gospodarstva država članica očituju se, među ostalim, u višim cijenama energije, hrane i sirovina te slabijim izgledima za rast. Više cijene energije posebno opterećuju najranjivija kućanstva koja se suočavaju s energetske siromaštvom ili su u opasnosti od njega, kao i poduzeća koja su najranjivija na povećanja cijena energije. Unija se suočava i s dosad nezabilježenim priljevom osoba koje bježe iz Ukrajine. Gospodarske posljedice koje proizlaze iz agresivnog rata Rusije asimetrično utječu na države članice. U tom je kontekstu 4. ožujka 2022. prvi put aktivirana Direktiva Vijeća 2001/55/EZ⁵ putem Provedbene odluke Vijeća (EU) 2022/382⁶, kojom se raseljenim osobama iz Ukrajine daje pravo na zakonit boravak u Uniji, kao i pristup obrazovanju i osposobljavanju, tržištu rada, zdravstvu, stanovanju i socijalnoj skrbi.

⁵ Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba (SL L 212, 7.8.2001., str. 12.).

⁶ Provedbena odluka Vijeća (EU) 2022/382 od 4. ožujka 2022. o utvrđivanju postojanja masovnog priljeva raseljenih osoba iz Ukrajine u smislu članka 5. Direktive 2001/55/EZ koja ima učinak uvođenja privremene zaštite (SL L 71, 4.3.2022., str. 1.).

- (4) Uzimajući u obzir gospodarsku i geopolitičku situaciju koja se ubrzano mijenja, europski semestar u 2022. nastavlja opsežnu koordinaciju ekonomskih politika i politika zapošljavanja te se istodobno razvija u skladu sa zahtjevima provedbe Mehanizma za oporavak i otpornost, kako je navedeno u Godišnjem pregledu održivog rasta 2022. Provedba donesenih planova za oporavak i otpornost ključna je za ostvarivanje prioriteta politika u okviru europskog semestra jer se planovi odnose na sve relevantne preporuke ili na znatan dio relevantnih preporuka za pojedinu zemlju izdanih u ciklusima europskog semestra 2019. i 2020. Preporuke za pojedinu zemlju iz 2019. i 2020. i dalje su jednako relevantne i za planove za oporavak i otpornost koji su revidirani, ažurirani ili izmijenjeni u skladu s člancima 14., 18. i 21. Uredbe (EU) 2021/241, uza sve druge preporuke za pojedinu zemlju izdane do datuma podnošenja takvih revidiranih, ažuriranih ili izmijenjenih planova za oporavak i otpornost.
- (5) Opća klauzula o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu aktivirana je u ožujku 2020. Komisija je u svojoj komunikaciji od 3. ožujka 2021. naslovljenoj „Godinu dana od izbivanja pandemije bolesti COVID-19: odgovor u okviru fiskalne politike” iznijela stajalište da bi odluku o deaktivaciji ili nastavku primjene opće klauzule o odstupanju trebalo donijeti u okviru ukupne ocjene stanja gospodarstva, pri čemu bi ključni kvantitativni kriterij bio razina gospodarske aktivnosti u Uniji ili europodručju u usporedbi s razinama prije krize (krajem 2019.). Povećana neizvjesnost i znatni negativni rizici za gospodarske izglede u kontekstu rata u Europi, dosad nezabilježeno povećanje cijena energije i kontinuirani poremećaji u lancu opskrbe opravdavaju produljenje opće klauzule o odstupanju iz Pakta o stabilnosti i rastu tijekom 2023.

- (6) U skladu s pristupom iz Preporuke Vijeća od 18. lipnja 2021.⁷ o Programu stabilnosti Belgije za 2021., opći smjer fiskalne politike trenutačno se najbolje mjeri kao promjena primarnih rashoda (bez diskrecijskih mjera na strani prihoda i isključujući privremene hitne mjere uvedene zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19), ali uključujući rashode koji se financiraju bespovratnom potporom (bespovratna sredstva) iz Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih fondova Unije, u odnosu na srednjoročni potencijalni rast⁸. Kako bi se ocijenilo je li nacionalna fiskalna politika razborita i potiče li se njezinim sastavom održiv oporavak u skladu sa zelenom i digitalnom tranzicijom, uz opći smjer fiskalne politike pozornost se posvećuje i razvoju primarnih tekućih rashoda koje financira država⁹ (bez diskrecijskih mjera na strani prihoda i bez privremenih hitnih mjera uvedenih zbog krize uzrokovane bolešću COVID-19) i razvoju ulaganja.

⁷ Preporuka Vijeća od 18. lipnja 2021. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Belgije za 2021. (SL C 304, 29.7.2021., str. 1.).

⁸ Ova Preporuka sadržava Komisijine procjene smjera fiskalne politike i njezinih komponenti na temelju pretpostavki iz Komisijine proljetne prognoze 2022. Komisijine procjene srednjoročnog potencijalnog rasta ne uključuju pozitivan učinak reformi u okviru plana za oporavak i otpornost koje mogu potaknuti potencijalni rast.

⁹ Ne financira se bespovratnim sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost ni sredstvima iz drugih fondova Unije.

- (7) Komisija je 2. ožujka 2022. donijela Komunikaciju s općim smjernicama za fiskalnu politiku u 2023. („fiskalne smjernice”), čiji je cilj poduprijeti pripremu programâ stabilnosti i konvergencije država članica i time ojačati koordinaciju politika. Na temelju makroekonomskih izgleda iz zimske prognoze 2022., Komisija smatra da je prelazak s ukupno poticajnog smjera fiskalne politike u razdoblju 2020.–2022. na uglavnom neutralan opći smjer fiskalne politike, uz spremnost na reagiranje na promjenjivo gospodarsko stanje, primjeren za 2023. Komisija je najavila da bi se fiskalne preporuke za 2023. trebale i dalje razlikovati po državama članicama te bi se u njima trebalo voditi računa o mogućim prelijevanjima među državama. Komisija je pozvala države članice da te smjernice uzmu u obzir u svojim programima stabilnosti i konvergencije. Komisija se obvezala da će pomno pratiti gospodarska kretanja i prema potrebi prilagoditi svoje smjernice politika, a najkasnije u okviru proljetnog paketa europskog semestra potkraj svibnja 2022.
- (8) U pogledu fiskalnih smjernica, u fiskalnim preporukama za 2023. uzimaju se u obzir pogoršani gospodarski izgledi, povećana neizvjesnost i dodatni negativni rizici te viša inflacija u usporedbi s Komisijinom zimskom prognozom 2022. Na temelju tih razmatranja fiskalnim odgovorom treba povećati javna ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju i energetske sigurnost te održati kupovnu moć najranjivijih kućanstava kako bi se ciljanim i privremenim mjerama ublažio učinak povećanja cijena energije i ograničio inflacijski pritisak zbog sekundarnih učinaka. Fiskalna politika treba ostati fleksibilna radi prilagodbe okolnostima koje se brzo mijenjaju, uključujući izazove koji proizlaze iz agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine kad je riječ o obrani i sigurnosti, te se ona treba razlikovati po državama članicama, ovisno o njihovoj fiskalnoj i gospodarskoj situaciji, među ostalim u pogledu njihove izloženosti krizi i priljevu raseljenih osoba iz Ukrajine.

- (9) Belgija je 30. travnja 2021. Komisiji dostavila svoj nacionalni plan za oporavak i otpornost u skladu s člankom 18. stavkom 1. Uredbe (EU) 2021/241. Na temelju članka 19. Uredbe (EU) 2021/241 Komisija je ocijenila relevantnost, djelotvornost, učinkovitost i koherentnost plana za oporavak i otpornost, u skladu sa smjernicama za ocjenjivanje iz Priloga V. toj uredbi. Vijeće je 13. srpnja 2021. donijelo Provedbenu odluku o odobrenju ocjene plana za oporavak i otpornost Belgije¹⁰. Isplata obroka ovisi o donošenju odluke Komisije, u skladu s člankom 24. stavkom 5. Uredbe (EU) 2021/241, u kojoj se navodi da je Belgija u zadovoljavajućoj mjeri ostvarila relevantne ključne etape i ciljne vrijednosti utvrđene u Provedbenoj odluci Vijeća. Ostvarenje u zadovoljavajućoj mjeri podrazumijeva da mjere povezane s ostvarenim ključnim etapama i ciljnim vrijednostima nisu preokrenute.
- (10) Belgija je 30. travnja 2022. dostavila Nacionalni program reformi za 2022. i Program stabilnosti za 2022., u roku utvrđenom u članku 4. Uredbe (EZ) br. 1466/97. Zbog njihove uzajamne povezanosti ta su dva programa ocijenjena zajedno. U skladu s člankom 27. Uredbe (EU) 2021/241 u Nacionalnom programu reformi za 2022. uzima se u obzir i polugodišnje izvješće Belgije o ostvarenom napretku u provedbi plana za oporavak i otpornost.

¹⁰ ST 10161/21 INIT; ST 10161/21 ADD 1.

- (11) Komisija je 23. svibnja 2022. objavila Izvješće za Belgiju za 2022. U njemu je ocijenjen napredak Belgije u smislu relevantnih preporuka za pojedinu zemlju koje je Vijeće donijelo 2019., 2020. i 2021. te je analizirana provedba plana za oporavak i otpornost Belgije na temelju tablice pokazatelja za oporavak i otpornost. Na temelju te analize u tom izvješću utvrđeni su nedostaci u pogledu izazova koji nisu obuhvaćeni ili su samo djelomično obuhvaćeni planom za oporavak i otpornost, kao i novi i predstojeći izazovi, uključujući one koji proizlaze iz ruske invazije na Ukrajinu. Ocijenjen je i napredak Belgije u provedbi europskog stupa socijalnih prava i ostvarenju glavnih ciljeva Unije u pogledu zapošljavanja, stjecanja vještina i smanjenja siromaštva, kao i napredak u ostvarenju ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda.
- (12) Komisija je 23. svibnja 2022. objavila izvješće u skladu s člankom 126. stavkom 3. Ugovora. U tom se izvješću razmatralo proračunsko stanje Belgije jer je njezin deficit opće države 2021. premašio referentnu vrijednost od 3 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) utvrđenu Ugovorom, dok je njezin dug opće države premašio referentnu vrijednost od 60 % BDP-a utvrđenu Ugovorom i nije se poštovalo referentno mjerilo za smanjenje duga. U izvješću je zaključeno da kriteriji deficita i duga nisu ispunjeni. U skladu s komunikacijom od 2. ožujka 2022. Komisija je u svojoj ocjeni svih relevantnih čimbenika uzela u obzir da bi usklađenost s referentnim mjerilom za smanjenje duga uključivala prekomjerno zahtjevan fiskalni napor u početnom razdoblju koji bi mogao ugroziti rast. Stoga Komisija smatra da usklađenost s referentnim mjerilom za smanjenje duga nije nužna u sadašnjim izvanrednim gospodarskim uvjetima. Kao što je najavljeno, Komisija nije predložila pokretanje novih postupaka u slučaju prekomjernog deficita u proljeće 2022. te će u jesen 2022. ponovno procijeniti je li potrebno predložiti pokretanje takvih postupaka.

(13) Vijeće je u Preporuci od 20. srpnja 2020.¹¹ Belgiji preporučilo da u skladu s općom klauzulom o odstupanju u 2020. i 2021. poduzme sve potrebne mjere za djelotvoran odgovor na pandemiju bolesti COVID-19, održavanje gospodarstva i potporu oporavku koji će uslijediti. Preporučilo je i da Belgija, kada to gospodarski uvjeti dopuste, provodi fiskalne politike s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja održivosti duga, uz istodobno poticanje ulaganja. Prema podacima koje je Eurostat potvrdio, deficit opće države u Belgiji je u 2021. pao na 5,5 % s 9,0 % BDP-a, koliko je iznosio u 2020. Belgija je odgovorom u okviru fiskalne politike poduprla gospodarski oporavak u 2021., a privremene hitne mjere smanjile su se s 4,4 % BDP-a u 2020. na 2,9 % u 2021. Mjere koje je Belgija poduzela u 2021. bile su u skladu s Preporukom Vijeća od 20. srpnja 2020. Diskrecijske proračunske mjere koje je vlada donijela 2020. i 2021. uglavnom su bile privremene ili popraćene kompenzacijskim mjerama. Istodobno, neke diskrecijske mjere koje je vlada donijela 2020. i 2021. nisu bile privremene ni popraćene kompenzacijskim mjerama, a uglavnom su se sastojale od trajnih povećanja najniže mirovine i plaća u zdravstvenom sektoru. Prema podacima koje je Eurostat potvrdio, dug opće države pao je sa 112,8 % BDP-a u 2020. na 108,2 % BDP-a u 2021.

¹¹ Preporuka Vijeća od 20. srpnja 2020. o Nacionalnom programu reformi Belgije za 2020. i davanje mišljenja Vijeća o Programu stabilnosti Belgije za 2020. (SL C 282, 26.8.2020., str. 1.).

(14) Makroekonomski scenarij na kojem se temelje proračunske projekcije u Programu stabilnosti za 2022. povoljan je. Vlada predviđa da će se realni BDP povećati za 3,0 % u 2022. i za 1,9 % u 2023. Za usporedbu, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. predviđa se niži rast realnog BDP-a, od 2,0 % u 2022. i 1,6 % u 2023., uglavnom zbog toga što su makroekonomske projekcije na kojima se temelji Program stabilnosti za 2022. zaključene ranije, odnosno prije početka agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine. Vlada u Programu stabilnosti za 2022. očekuje da će se ukupni deficit smanjiti na 5,2 % BDP-a u 2022. i na 3,6 % u 2023. Smanjenje u 2022. uglavnom je rezultat stabilnog rasta gospodarske aktivnosti i ukidanja većine hitnih mjera. Prema programu stabilnosti za 2022. očekuje se da će se udio duga opće države u BDP-u (neznatno) smanjiti na 108,0 % u 2022. i porasti na 108,8 % u 2023. Na temelju mjera politike poznatih na datum zaključenja prognoze, u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. predviđa se državni deficit od 5,0 % BDP-a za 2022. i 4,4 % BDP-a za 2023. U 2022. to je u skladu s deficitom predviđenim u Programu stabilnosti za 2022., unatoč manje povoljnom makroekonomskom scenariju u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022., jer se u proračunskim projekcijama u Programu stabilnosti za 2022. uzima u obzir tehnički ispravak koji odražava proračunski učinak agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine samo u 2022. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. predviđa se veći proračunski deficit opće države u 2023., uglavnom zbog manje povoljnog makroekonomskog scenarija i još neutvrđenih mjera u narednim godinama Programa stabilnosti za 2022. U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. predviđa se uglavnom sličan udio duga opće države u BDP-u, od 107,5 % u 2022., ali niži udio, od 107,6 % u 2023., što je odraz nižeg povećanja deflatora BDP-a u Programu stabilnosti za 2022. Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. procjenjuje se da će srednjoročni (prosječni desetogodišnji) potencijalni rast proizvodnje iznositi 1,4 %. Međutim, ta procjena ne uključuje učinak reformi u okviru plana za oporavak i otpornost koje mogu potaknuti potencijalni rast Belgije.

- (15) Vlada je 2022. postupno ukinula većinu mjera poduzetih kao odgovor na krizu uzrokovanu bolešću COVID-19, pa se predviđa da će se privremene hitne mjere smanjiti s 2,9 % BDP-a u 2021. na 0,4 % BDP-a u 2022. Na državni deficit u 2022. utječu mjere donesene radi ublažavanja gospodarskih i socijalnih posljedica povećanja cijena energije, koje se u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. procjenjuju na 0,5 % BDP-a u 2022. i 0 % BDP-a u 2023.¹² Te se mjere uglavnom sastoje od jednokratnih transfera kućanstvima i smanjenja neizravnih poreza na potrošnju energije. Mjere su najavljene kao privremene i odnose se na 2022. Međutim, ako cijene energije ostanu povišene u 2023., neke od tih mjera mogle bi se nastaviti. Neke od tih mjera nisu ciljane, posebno razni transferi kućanstvima radi potpore potrošnji energije i smanjenja stopa PDV-a na plin i električnu energiju te trošarina na benzin. Na državni deficit utječu i troškovi pružanja privremene zaštite raseljenim osobama iz Ukrajine, za koje se u Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. predviđa da će iznositi 0,1 % BDP-a i u 2022. i u 2023.¹³, te povećanje troška rashoda za obranu (0,1 % BDP-a u 2022.).

¹² Iznosi predstavljaju razinu godišnjih proračunskih troškova tih mjera poduzetih od jeseni 2021., uključujući tekuće prihode i rashode te, prema potrebi, mjere za kapitalne rashode.

¹³ Pretpostavlja se da će ukupan broj raseljenih osoba iz Ukrajine u Uniji postupno dosegnuti 6 milijuna do kraja 2022., a njihova se geografska razmještenost procjenjuje na temelju veličine postojeće dijaspore, relativnog broja stanovnika države članice primateljice i stvarne razmještenosti raseljenih osoba iz Ukrajine diljem Unije od ožujka 2022. Kad je riječ o proračunskim troškovima po osobi, procjene se temelje na modelu mikrosimulacije Euromod Zajedničkog istraživačkog centra Komisije, pri čemu se u obzir uzimaju novčane naknade na koje bi osobe mogle imati pravo i naknade u naravi kao što su obrazovanje i zdravstvena zaštita.

- (16) Vijeće je u svojoj Preporuci od 18. lipnja 2021. preporučilo da bi Belgija u 2022. trebala iskoristiti Mehanizam za oporavak i otpornost za financiranje dodatnih ulaganja za potporu oporavku uz provedbu razborite fiskalne politike. Osim toga, trebala bi očuvati ulaganja koja financira država. Vijeće je preporučilo i da Belgija, kada to gospodarski uvjeti dopuste, provodi fiskalnu politiku s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja srednjoročne fiskalne održivosti, uz istodobno povećanje ulaganja radi poticanja potencijala rasta.

(17) Prema Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. i podacima iz Programa stabilnosti Belgije za 2022. predviđa se da će u 2022. smjer fiskalne politike biti poticajan i iznositi –2,4 % BDP-a¹⁴. Belgija namjerava pružati kontinuiranu potporu oporavku koristeći se Mehanizmom za oporavak i otpornost za financiranje dodatnih ulaganja u skladu s preporukom Vijeća. Predviđa se da će se pozitivan učinak koji na gospodarsku aktivnost imaju rashodi financirani bespovratnim sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstvima drugih fondova Unije povećati za 0,2 postotna boda BDP-a u odnosu na 2021. Predviđa se da će učinak ulaganja koja financira država na smjer fiskalne politike u 2022. biti neutralan¹⁵. Stoga u skladu s preporukom Vijeća Belgija namjerava očuvati ulaganja koja financira država. Ujedno se predviđa da će rast primarnih tekućih rashoda koje financira država (bez novih mjera na strani prihoda) u 2022. imati ekspanzivni učinak od 2,1 postotnog boda na opći smjer fiskalne politike. Taj znatan ekspanzivni učinak uključuje dodatni učinak mjera za ublažavanje gospodarskih i socijalnih posljedica povećanja cijena energije (0,5 % BDP-a) i troškova pružanja privremene zaštite raseljenim osobama iz Ukrajine (0,1 % BDP-a). Nadalje, predviđa se i da će povećanje državne potrošnje zbog automatske indeksacije plaća u javnom sektoru i socijalnih naknada te, u manjoj mjeri, veće državne potrošnje robe i usluga doprinijeti ekspanzivnom učinku neto primarnih tekućih rashoda koje financira država. Prema Komisijinoj prognozi te mjere i uzroci većih rashoda nisu u potpunosti neutralizirani kompenzacijskim mjerama.

¹⁴ Negativan predznak pokazatelja odgovara prekomjernom rastu primarnih rashoda u usporedbi sa srednjoročnim gospodarskim rastom, što upućuje na ekspanzivnu fiskalnu politiku.

¹⁵ Predviđa se da će učinak ostalih kapitalnih rashoda koje financira država biti ekspanzivni i iznositi 0,1 postotni bod BDP-a.

- (18) U Komisijinoj proljetnoj prognozi 2022. predviđa se da će u 2023. smjer fiskalne politike iznositi 0,0 % BDP-a uz pretpostavku nepromijenjenih politika¹⁶. Predviđa se da će Belgija 2023. nastaviti upotrebljavati bespovratna sredstva iz Mehanizma za oporavak i otpornost za financiranje dodatnih ulaganja za potporu oporavku. Predviđa se da će se pozitivan učinak koji na gospodarsku aktivnost imaju rashodi financirani bespovratnim sredstvima iz Mehanizma za oporavak i otpornost i sredstvima drugih fondova Unije ostati stabilan u odnosu na 2022. Predviđa se da će učinak ulaganja koja financira država na smjer fiskalne politike u 2023. biti ekspanzivan i iznositi 0,1 postotni bod BDP-a¹⁷. Ujedno se predviđa da će rast primarnih tekućih rashoda koje financira država (bez novih mjera na strani prihoda) u 2023. imati uglavnom neutralan učinak od 0,1 postotni bod na opći smjer fiskalne politike. To uključuje učinak postupnog ukidanja mjera za ublažavanje posljedica povećanja cijena energije (0,5 % BDP-a).
- (19) U Programu stabilnosti za 2022. očekuje se da će se deficit opće države postupno smanjiti na 3,4 % BDP-a u 2024. i na 2,7 % do 2025. Stoga se predviđa se da će deficit opće države pasti ispod 3 % BDP-a do 2025. Ta se predviđanja temelje na makroekonomskom scenariju izrađenom prije ruske invazije na Ukrajinu i pretpostavljaju još neutvrđene mjere u narednim godinama iz Programa stabilnosti za 2022., posebno takozvani „fleksibilni proračunski napor” u iznosu od 0,8 % BDP-a u razdoblju od 2023. do 2025. Prema Programu stabilnosti za 2022., očekuje se da će se udio duga opće države u BDP-u povećati do 2025., točnije na 109,7 % u 2024. i na 110,1 % u 2025. Prema analizi Komisije čini se da su rizici za održivost duga u srednjoročnom razdoblju visoke razine.

¹⁶ Negativan (pozitivan) predznak pokazatelja odgovara prekomjernom (nedovoljnom) rastu primarnih rashoda u usporedbi sa srednjoročnim gospodarskim rastom, što upućuje na ekspanzivnu (kontrakcijsku) fiskalnu politiku.

¹⁷ Predviđa se da će učinak ostalih kapitalnih rashoda koje financira država biti neutralan.

(20) Ne bude li promjene u politikama, očekuje se da će brzo starenje stanovništva pogoršati učinak rashoda povezanih sa starenjem stanovništva na javne financije. U Komisijinu Izvješću o starenju stanovništva za 2021.¹⁸ predviđa se povećanje potrošnje povezane sa starenjem stanovništva za 3,6 postotnih bodova do 2040. i za 5,4 postotna boda BDP-a do 2070., uglavnom zbog rashoda za mirovine i dugotrajnu skrb. Belgija se u svojem planu za oporavak i otpornost obvezala provesti mirovinsku reformu, među ostalim radi poboljšanja financijske i socijalne održivosti sustava i promicanja konvergencije među različitim mirovinskim programima. Kad je riječ o dugotrajnoj skrbi, Belgija je već 2019. bila jedna od država s najvećom potrošnjom u Uniji, a očekuje se da će se ta potrošnja dodatno povećati za 14 % do 2030. i za 2,2 postotna boda BDP-a do 2070. Premda su uočene velike regionalne razlike, započete su reforme za poboljšanje ekonomične upotrebe različitih oblika pružanja skrbi, posebno kako bi se izbjegla i odgodila nepotrebna ili prerana institucionalizacija, što se odnosi na svaku četvrtu osobu u rezidencijalnoj skrbi¹⁹. Kriza uzrokovana bolešću COVID-19 zaustavila je provedbu planiranih mjera za smanjenje troškova. Iz toga proizlazi da bi moglo biti prostora za dodatno smanjenje prekomjerne institucionalizacije uz istodobno jačanje korištenja kvalitetnim uslugama kućne njege i uklanjanje financijskih prepreka koje najranjivijim skupinama ograničavaju pristup tim uslugama. Brza i ambiciozna provedba reformi doprinijela bi uklanjanju bojazni povezanih s održivosti.

¹⁸ Europska komisija, 2021., Izvješće o starenju stanovništva za 2021.: gospodarske i proračunske projekcije za države članice EU-a (2019.–2070.), Institutional Paper 148.

¹⁹ Devos C., Cordon A., Lefèvre M., Obyn C., Renard F., Bouckaert N., Gerkens S., Maertens de Noordhout C., Devleeschauwer B., Haelterman M., Léonard C., Meeus P. (2019.), Uspješnost belgijskog zdravstvenog sustava – izvješće za 2019. – sažetak (*Performance du système de santé belge – Rapport 2019 – Synthèse*). Istraživanje zdravstvenih usluga (*Health Services Research (HSR)*). Bruxelles: Centre Fédéral d'Expertise des Soins de Santé (KCE) (Savezni centar stručnosti za zdravstvenu skrb). KCE Reports 313B. D/2019/10.273/33.

- (21) Belgijski porezni sustav karakterizira veliko porezno opterećenje rada, s relativno visokim poreznim stopama i uskim poreznim razredima. To ograničava stvarnu progresivnost poreznog sustava i dodatno smanjuje sudjelovanje na tržištu rada. Iako je poreznom reformom iz 2016. smanjeno porezno opterećenje rada za osobe s najnižim dohotkom, porezni klin i dalje je najviši u Uniji za one koji zarađuju prosječnu plaću. Velik porez na rad može negativno utjecati i na sudjelovanje u cjeloživotnom učenju. Osim toga, neke značajke sustava naknada za nezaposlenost mogle bi ugroziti poticaje za zapošljavanje tražitelja zaposlenja i smanjiti učinkovitost politika aktivacije. Nadalje, složenosti sustava socijalne potpore i ograničenim mogućnostima kombiniranja dohotka od rada i socijalnih naknada moglo bi se destimulirati zapošljavanje, posebno onih s potencijalom za ostvarivanje niskog dohotka. Osim toga, kako bi se ublažile visoke porezne stope, porezne se osnovice nastoje smanjiti brojnim izuzećima, odbicima i sniženim stopama, što uzrokuje gubitak učinkovitosti i poremećaje. Neke značajke poreznog sustava ometaju donošenje odluka o ulaganjima i uzrokuju prekomjerno ulaganje u određenu imovinu. Na primjer, prihod od najamnina za nepokretnu imovinu nedovoljno se oporezuje, a kamate na stambene kredite za sekundarno boravište mogu se odbiti od poreza. Nadalje, porezni poticaji za štednju i stroga struktura poreznih pravila koja se primjenjuju na dugoročnu štednju i mirovinske sustave stvaraju prepreke za bolju raspodjelu kapitala. Porez na račune vrijednosnih papira, uveden zakonom iz veljače 2021., odvraća i od ulaganja u financijske instrumente. Osim toga, ima prostora za razvoj oporezivanja u području zaštite okoliša smanjenjem subvencija za fosilna goriva i poticanjem ulaganja u niskougljično gospodarstvo. Na primjer, preispitivanjem trošarina na fosilna goriva koja se upotrebljavaju za grijanje (npr. plinsko ulje i prirodni plin), koje su niske u odnosu na električnu energiju, potaknula bi se ulaganja u rješenja za grijanje s niskim emisijama ugljika. Opcije politike kao što je uvođenje cestovnih naknada za privatna vozila (kao za kamione), uz osiguravanje dostatne razine usluga javnog prijevoza, mogle bi se upotrijebiti za rješavanje problema zagušenja prometa (prosječan broj sati koji se godišnje izgubi u prometnim gužvama među najvišima je u Uniji). Time bi se moglo doprinijeti i smanjenju emisija stakleničkih plinova koje nisu obuhvaćene sustavima trgovanja emisijama. Kombiniranjem preusmjeravanja oporezivanja s rada i proširenja porezne osnovice mogla bi se poboljšati pravednost poreznog sustava, potaknuti zapošljavanje te promicati socijalni i okolišni ciljevi.

(22) U skladu s člankom 19. stavkom 3. točkom (b) Uredbe (EU) 2021/241 i kriterijem 2.2. iz Priloga V. toj uredbi plan za oporavak i otpornost sadržava opsežan skup reformi i ulaganja koji se međusobno dopunjuju, s okvirnim vremenskim rasporedom za završetak provedbe do 31. kolovoza 2026. Njima se doprinosi svladavanju svih ili znatnog dijela ekonomskih i socijalnih izazova navedenih u preporukama za pojedinu zemlju koje je Vijeće uputilo Belgiji u okviru europskog semestra 2019. i 2020., uza sve preporuke za pojedinu zemlju izdane do datuma donošenja plana za oporavak i otpornost. Konkretno, očekuje se da će plan za oporavak i otpornost Belgije doprinijeti svladavanju znatnog dijela izazova utvrđenih u relevantnim preporukama za pojedinu zemlju. Kako bi se poboljšala kvaliteta i učinkovitost javne potrošnje, plan za oporavak i otpornost Belgije uključuje sustavnu integraciju revizija potrošnje u cikluse proračunskog planiranja na svim razinama vlasti. U kontekstu povećanja javnih rashoda za mirovine plan uključuje mirovinsku reformu kojom se, među ostalim, želi poboljšati financijska i socijalna održivost mirovinskog sustava. Plan za oporavak i otpornost Belgije uključuje i nekoliko mjera za svladavanje izazova u području tržišta rada i jačanje socijalne integracije i integracije na tržište rada ranjivih skupina, kao što su osobe migrantskog podrijetla, žene, mladi, osobe s invaliditetom i osobe koje su izložene digitalnoj isključenosti. Belgija će u okviru plana za oporavak i otpornost osigurati uvođenje 5G tehnologije. Plan za oporavak i otpornost Belgije sadržavat će i reformu sustava oporezivanja službenih automobila, u cilju potpune elektrifikacije voznih parkova službenih automobila.

- (23) Očekuje se da će provedba plana za oporavak i otpornost Belgije doprinijeti daljnjem napretku u zelenoj i digitalnoj tranziciji. Mjerama potpore klimatskim ciljevima u Belgiji namijenjeno je 49,6 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost, dok je mjerama potpore digitalnim ciljevima namijenjeno 26,6 % ukupnih sredstava dodijeljenih u okviru plana za oporavak i otpornost. Potpuna provedba plana za oporavak i otpornost, u skladu s dogovorenim relevantnim ključnim etapama i ciljnim vrijednostima, pomoći će Belgiji da se brzo oporavi od posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19, uz istodobno jačanje otpornosti. Sustavno uključivanje socijalnih partnera i drugih relevantnih dionika i dalje je važno za uspješnu provedbu plana za oporavak i otpornost, kao i drugih ekonomskih politika i politika zapošljavanja izvan okvira plana za oporavak i otpornost, kako bi se osigurala opća odgovornost za cjelokupni program politike.
- (24) Belgija još nije dostavila sporazum o partnerstvu predviđen u Uredbi (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰ ni druge programe kohezijske politike predviđene u toj uredbi. U skladu s Uredbom (EU) 2021/1060 Belgija u obzir treba uzeti relevantne preporuke za pojedinu zemlju pri programiranju fondova kohezijske politike za razdoblje 2021.–2027. To je preduvjet za poboljšanje učinkovitosti i maksimalno povećanje dodane vrijednosti financijske potpore koju će primiti iz fondova kohezijske politike, uz istodobno promicanje koordinacije, komplementarnosti i koherentnosti između tih fondova kohezijske politike i drugih instrumenata i fondova Unije. Uspješna provedba Mehanizma za oporavak i otpornost i programa kohezijske politike ovisi i o uklanjanju prepreka ulaganjima radi potpore zelenoj i digitalnoj tranziciji i uravnoteženom teritorijalnom razvoju.

²⁰ Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (SL L 231, 30.6.2021., str. 159.).

(25) Osim gospodarskih i socijalnih izazova obuhvaćenih planom za oporavak i otpornost, Belgija se suočava s brojnim dodatnim izazovima koji se odnose na tržište rada i obrazovni sustav. Rekordno visoka stopa slobodnih radnih mjesta u Belgiji upućuje na to da je poslodavcima sve teže pronaći zaposlenike s odgovarajućim vještinama. Nedostatak radne snage odnosi se na sve razine vještina i trajno je prisutan u raznim sektorima, uključujući informacijske i komunikacijske tehnologije, obrazovanje, sektor skrbi i građevinarstvo. Konkretno, premalo je osoba s diplomom iz područja znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM), i među osobama koje su završile strukovne programe u višem sekundarnom obrazovanju i među osobama s tercijarnim obrazovanjem. Neusklađenost ponuđenih i traženih vještina objašnjava se i niskom razinom sudjelovanja u obrazovanju odraslih, posebno niskoobrazovanih osoba, kojima bi usavršavanje donijelo bolje mogućnosti zapošljavanja. U okviru plana za oporavak i otpornost uspostaviti će se individualni računi za učenje i individualna prava na učenje za zaposlenike. Međutim, udio rashoda za aktivne politike tržišta rada namijenjen osposobljavanju ograničen je i samo mali dio tražitelja zaposlenja (koji se ipak povećava) pohađa osposobljavanje povezano s poslom za koji postoji nedostatak radne snage. Rješavanje problema nedostatka radne snage i neusklađenosti ponuđenih i traženih vještina ključno je za digitalnu transformaciju i zelenu tranziciju te za postizanje glavnih ciljeva Unije za 2030. u pogledu zapošljavanja i vještina.

- (26) Kad je riječ o nedostatku radne snage i neusklađenosti ponuđenih i traženih vještina, posebno postoji zabrinutost u pogledu uspješnosti i uključivosti obrazovnog sustava, među ostalim i s obzirom na visoku javnu potrošnju za obrazovanje²¹. Razlika u obrazovnim ishodima usko je povezana sa socioekonomskim i migrantskim podrijetlom učenika te je među najvećima u Uniji, što uzrokuje nejednakosti u obrazovanju. Više od trećine mladih odraslih osoba s invaliditetom ne završava sekundarno obrazovanje. Nadalje, samo je 6,2 % učenika i studenata 2019. sudjelovalo u učenju na radnom mjestu u Belgiji, što je znatno ispod prosjeka Unije (29 %). Povećanje relevantnosti sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja u odnosu na tržište rada posebno je opravdano u Francuskoj zajednici jer samo tri od 10 najpopularnijih opcija srednjoškolskog strukovnog obrazovanja i osposobljavanja priprema za zanimanja u kojima postoji nedostatak radne snage. Općenito, u Belgiji i dalje postoji zabrinutost u pogledu privlačnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja kao puta do izvrsnosti s obzirom na velik udio stanovništva s negativnom percepcijom strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Jačanjem nastavničke struke doprinijelo bi se zadržavanju učitelja i nastavnika te smanjenju sve prisutnijeg manjka kvalificiranih učitelja i nastavnika. To predstavlja poseban izazov za škole u nepovoljnom položaju jer postoji rizik da se dodatno povećaju postojeće nejednakosti u obrazovnom sustavu. Unatoč već poduzetim mjerama, privlačnost nastavničke struke povećala bi se pružanjem boljeg inicijalnog obrazovanja i trajnog stručnog usavršavanja te razvojem fleksibilnijih i privlačnijih karijera.
- (27) Na temelju ovlasti koje su šefovi država ili vlada Unije utvrdili u Izjavi iz Versaillesa, Komisijinim prijedlogom plana REPowerEU nastoji se čim prije postupno ukinuti ovisnost Unije o uvozu fosilnih goriva iz Rusije. U tu svrhu, u dijalogu s državama članicama, Komisija namjerava utvrditi najprikladnije projekte, ulaganja i reforme na nacionalnoj i regionalnoj razini te na razini Unije. Cilj je tih mjera smanjiti sveukupnu ovisnost o fosilnim gorivima i potaknuti odmak od uvoza fosilnih goriva iz Rusije.

²¹ OECD – Rezultati istraživanja PISA 2018., svezak 1.

(28) Oko 70 % bruto domaće potrošnje energije u Belgiji pokriva se uvozom fosilnih goriva. Prema podacima iz 2020. ovisnost o uvozu fosilnih goriva iz Rusije iznosi 30 % za sirovu naftu (udio u ukupnom uvozu), što je više od prosjeka EU-27 (26 %), a niža je za prirodni plin (7 % u odnosu na 44 % za Uniju) i ugljen (39 % u odnosu na 54 %)²². Udjeli nafte (39 % bruto domaće potrošnje u odnosu na 33 %) i prirodnog plina (30 % u odnosu na 24 %) u strukturi izvora energije iznad su prosjeka Unije, dok je udio ugljena niži (5 % u odnosu na 11 %). Udio nuklearne energije u strukturi izvora energije iznosi 16 % bruto domaće potrošnje. Energija iz obnovljivih izvora činila je samo 13 % konačne potrošnje energije u 2020. Belgija će morati poduzeti znatne dodatne korake kako bi ubrzala razvoj obnovljivih izvora energije te na taj način ostvarila napredak prema klimatskoj neutralnosti do 2050. i smanjila svoju ovisnost o uvezenim fosilnim gorivima. Međutim, velika kašnjenja u izdavanju građevinskih dozvola, posebno zbog brojnih, ponavljajućih i dugotrajnih žalbenih postupaka, ozbiljno koče razvoj vjetroenergetskih projekata na kopnu i povezano širenje elektroenergetske mreže. Kad bi se sve državne razine (savezna, regionalna, lokalna) uskladile u vezi s ciljevima i strategijama koji su potrebni za postizanje belgijskih ciljnih vrijednosti u pogledu energije iz obnovljivih izvora, ulagačima bi se pružio jasniji okvir te bi se smanjio broj žalbi i ubrzalo uvođenje obnovljivih izvora energije i povezano jačanje mreže. Nadalje, izdavanje dozvola moglo bi se olakšati jačanjem kapaciteta žalbenih tijela i donošenjem dodatnih mjera za smanjenje trajanja žalbenih postupaka i vjerojatnosti uzastopnih žalbi, ublažavanjem ograničenja u blizini zračnih luka, radara i vojnih zona te ažuriranjem minimalnih zahtjeva u pogledu udaljenosti (za vjetroturbine). Uvođenjem prostornog planiranja kojim se u obzir uzima resursni potencijal određenih područja i većim sudjelovanjem općina u projektima proizvodnje energije iz obnovljivih izvora ti bi projekti mogli postati bolje prihvaćeni među lokalnim stanovništvom.

²² Eurostat (2020.), udio uvoza iz Rusije u odnosu na ukupni uvoz prirodnog plina, sirove nafte i kamenog ugljena. U prosjeku za EU-27 ukupni uvoz obuhvaća uvoz iz zemalja izvan EU-27. Ukupni uvoz za Belgiju uključuje trgovinu unutar EU-a. Sirova nafta ne uključuje rafinirane naftne proizvode.

Potencijal krovnih solarnih instalacija (za mala i velika postrojenja) mogao bi se bolje iskoristiti donošenjem predvidljivih okvirnih uvjeta koji su dostatni za poticanje vlastite potrošnje, dijeljenja energije i upravljanja potrošnjom. Kako bi se uzela u obzir veća upotreba promjenjivih izvora energije u elektroenergetskoj mreži, trebalo bi pojačati mrežu i povećati primjenu pametne tehnologije. Preporučuje se da nova ulaganja u plinsku infrastrukturu i mreže budu, ako je moguće, otporna na buduće promjene kako bi se budućom prenamjenom za održiva goriva omogućila njihova dugoročna održivost.

- (29) Dodatna sredstva za daljnje povećanje energetske učinkovitosti i smanjenje potrošnje energije, emisija i ovisnosti o fosilnim gorivima uključuju ulaganja u vrijednosni lanac vodika, energetske obnovu i dekarbonizaciju zgrada. To podrazumijeva da se subvencije preusmjeravaju na niskougljične izvore grijanja i da se uvode ili ubrzavaju regionalne zabrane za postrojenja s kotlovima s loženjem na tekuće gorivo ili plinskim kotlovima u novim zgradama. Zamjena goriva olakšat će se ako se istodobno smanji potrošnja energije i ubrzaju poboljšanja u području energetske učinkovitosti (poticanjem temeljitije obnove). Ciljevi za smanjenje emisija stakleničkih plinova i povećanje upotrebe energije iz obnovljivih izvora i energetske učinkovitosti trebaju biti ambiciozniji radi usklađivanja Belgije s ciljevima paketa „Spremni za 55 %”. Što se tiče prometa, velik dio potrošnje nafte u Belgiji otpada na znatnu upotrebu osobnih automobila. Promicanjem „održive mobilnosti” (npr. vožnja biciklom, zajednička mobilnost) i upotrebe javnog prijevoza, među ostalim poboljšanim uslugama javnog prijevoza, doprinijelo bi se smanjenju upotrebe osobnih automobila i povezane potrošnje nafte.

- (30) Iako će ubrzanje prelaska na klimatsku neutralnost i napuštanja fosilnih goriva stvoriti znatne troškove restrukturiranja u više sektora, Belgija može iskoristiti mehanizam za pravednu tranziciju u kontekstu kohezijske politike kako bi smanjila socioekonomske posljedice tranzicije u najteže pogođenim regijama. Osim toga, Belgija može iskoristiti i Europski socijalni fond plus, uspostavljen Uredbom (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća²³, kako bi poboljšala mogućnosti za zapošljavanje i ojačala socijalnu koheziju.
- (31) Uzimajući u obzir Komisijinu ocjenu, Vijeće je ispitalo Program stabilnosti za 2022. i njegovo je mišljenje²⁴ navedeno u preporuci 1.
- (32) Imajući u vidu blisku međusobnu povezanost gospodarstava država članica europodručja i njihov zajednički doprinos funkcioniranju ekonomske i monetarne unije, Vijeće je državama članicama europodručja preporučilo da mjere za provedbu preporuka navedenih u Preporuci o europodručju za 2022. poduzmu i u okviru svojih planova za oporavak i otpornost. Za Belgiju se to posebno odražava u preporukama 1., 2. i 3.,

²³ Uredba (EU) 2021/1057 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o uspostavi Europskog socijalnog fonda plus (ESF+) i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1296/2013 (SL L 231, 30.6.2021., str. 21.).

²⁴ U skladu s člankom 5. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1466/97.

PREPORUČUJE da Belgija u 2022. i 2023. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. U 2023. osigurati razboritu fiskalnu politiku, posebno ograničavanjem rasta primarnih tekućih rashoda koje financira država ispod srednjoročnog potencijalnog rasta proizvodnje, uzimajući u obzir stalnu privremenu i ciljanu potporu kućanstvima i poduzećima koja su najranjivija na povećanja cijena energije te osobama koje bježe iz Ukrajine. Pripremiti se za prilagodbu postojeće potrošnje u skladu s razvojem situacije. Povećati javna ulaganja u zelenu i digitalnu tranziciju te energetske sigurnost uzimajući u obzir inicijativu REPowerEU, među ostalim iskorištavanjem sredstava iz Mehanizma za oporavak i otpornost i drugih fondova Unije. U razdoblju nakon 2023. provoditi fiskalnu politiku s ciljem postizanja razboritih srednjoročnih fiskalnih pozicija i osiguravanja vjerodostojnog i postupnog smanjenja duga i fiskalne održivosti u srednjoročnom razdoblju zahvaljujući postupnoj konsolidaciji, ulaganjima i reformama. Dati prednost reformama za povećanje fiskalne održivosti dugotrajne skrbi, među ostalim promicanjem ekonomične upotrebe različitih oblika pružanja skrbi. Reformirati sustav oporezivanja i naknada radi smanjivanja destimulacije za rad preusmjeravanjem poreznog opterećenja s rada i pojednostavnjivanjem sustava poreza i naknada. Smanjiti porezne rashode i učiniti porezni sustav neutralnijim za ulaganja.
2. Nastaviti s provedbom plana za oporavak i otpornost, u skladu s ključnim etapama i ciljnim vrijednostima iz Provedbene odluke Vijeća od 13. srpnja 2021. Dostaviti programske dokumente kohezijske politike za razdoblje 2021.–2027. u cilju dovršetka pregovora s Komisijom i početka njihove provedbe.
3. Riješiti problem nedostatka radne snage i neusklađenosti ponuđenih i traženih vještina, posebno povećanjem uspješnosti i uključivosti sustava obrazovanja i osposobljavanja, poboljšanjem kvalitete i relevantnosti strukovnog obrazovanja i osposobljavanja za tržište rada te razvojem fleksibilnijih i privlačnijih karijera i osposobljavanja za učitelje i nastavnike.

4. Smanjiti ukupno oslanjanje na fosilna goriva ubrzavanjem poboljšanja u području energetske učinkovitosti i smanjenjem upotrebe fosilnih goriva u zgradama, promicanjem upotrebe i ponude javnog prijevoza i održive mobilnosti te ubrzavanjem uvođenja energije iz obnovljivih izvora i povezane mrežne infrastrukture daljnjim pojednostavnjenjem procedura izdavanja dozvola, među ostalim skraćivanjem trajanja žalbenih postupaka i donošenjem okvirnih uvjeta za poticanje ulaganja u postrojenja za solarnu energiju.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica
